

[Petra Petersen.]

sioner ved vi, at der kan gå både år og dag, inden en kommission bliver færdig med sit arbejde. Men selv med oprettelse af seksualklinikker, som der endnu ikke er gjort skridt til at oprette, og en eventuel revision af svangerskabsloven er der vel ingen som tror, at man pludselig kan bringe de 11 000 illegale aborter, der finder sted om året, ned på et minimum. Hvis man ikke vil gøre svangerskabsafbrydelse fuldtud lovlig for enhver, der ønsker sit svangerskab afbrudt, vil der, selv efter oprettelse af seksualklinikker og med udvidet adgang til svangerskabsafbrydelse på social indikation, være brug for en moderskabsydelse.

Udviklingen viser os, at det at være familieforsørger er en svær opgave. Stadig flere og flere gifte kvinder må tage arbejde udenfor hjemmet for med deres arbejdsfortjeneste at være med til at opretholde en nogenlunde god levestandard for familien; mandens fortjeneste alene er ikke længere nok. For de 100 000 enlige mødre er det sådan, at den bitre nød ofte banker på døren. Erfaringen fra mødrehjælpen viser også, at disse institutioners største klientel er de gifte kvinder, hvis hjem ikke kan undvære deres arbejdsfortjeneste, og som ikke ser nogen udvej til at klare sig. Det er mødrene med de mange børn, der føler, at hjemmet ikke kan bære de store udgifter, der er forbundet med et svangerskab og en fødsel, og som derfor som sidste udvej griber til den illegale abort.

Det er vel for tidligt at udtale sig om, hvordan svangerskabsloven kommer til at se ud, når den ad åre bliver revideret, men jeg tror roligt at kunne sige, at f. eks. en arbejderkone med to børn, der ønsker sit svangerskab afbrudt af frygt for at miste sit arbejde og sin arbejdsfortjeneste eller af frygt for de store økonomiske byrder, der følger med en fødsel, ikke i alle tilfælde vil få sit svangerskab afbrudt på grundlag af social indikation og ofte vil foretrække den illegale vej. Samfundet kan ikke være tjent med, at fødselstallet igen bliver dalende, og der findes jo stadigvæk familier, der ønsker sig flere børn end eet eller to, og der findes også kvinder, der, selv hvor svangerskabet ikke har været ønsket, foretrækker at gennemføre det fremfor et indgreb. Derfor er trangen til moderskabsydelsen stadig stor, og i de mange år, der er gået, siden befolkningskommissionen blev nedsat, har kårene for den arbejdende befolkning i vort land aldrig været så dårlige som netop nu. Med stadigt stigende priser på alle nødvendige forbrugsartikler, med

udsigten til en stor arbejdsløshed i den vinter, vi er begyndt på, og med en lang række krigs- og efterkrigsår bag os, år, der sled store huller i hjemmene, med stadig bolig- og store krigsforberedelser, ser det ikke godt ud for befolkningen. Den depression, der præger store dele af befolkningen, ikke mindst kvinderne, vidner om den tiltagende sociale utryghed; selvmordene, de mange ægteskabelige forlis, fjernelse af børn fra hjemmet og børnekriminalitet viser os klart, at hjemmene, samfundets grundpille, ikke mere hviler på noget fast fundament.

Jeg kommer ikke her og siger, at hvis vi gennemførte moderskabsydelse, ville de kriminelle aborter forsvinde, ville de mange tragiske selvmord, der finder sted mellem kvinderne, eller de mange skilsmisser opføre sig anderledes, men med sagkundskaben bag mig tør jeg sige: gennemførelse af moderskabsydelse og svangerskabshvile vil dæmme op for disse for et kultursamfund så lidet flatterende sygdomstegn til gavn for vore børn.

At man også fra anden side nu har erkendt nødvendigheden af at indføre moderskabsydelse, erfarede vi under første behandling af lovforslaget om arbejderbeskyttelse her i tinget for ganske nylig. Det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp bad den højtærede socialminister om at stille et forslag om en moderskabsydelse på mindst 100 kr. Det burde vække glæde, at det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp nu er kommet til den erkendelse, at tiden er inde til at gennemføre en moderskabsydelse, men glæden er noget blandet. Det forbavser mig i høj grad, at det ærede medlem på sit partis vegne kan tænke sig at komme med et forslag som dette. Er det virkelig meningen, at det ærede medlem med dette forslag og på det radikale venstres vegne ønsker at sønderlemme befolkningskommissionens forslag? Jeg havde i hvert fald ikke ventet det. I 1947 forud for folketingsvalget talte jeg ved et møde i Odense, hvor det radikale venstres mangeårige folketingskandidat fru Andrea Hedegaard også var taler. Under debatten erklærede fru Hedegaard, at det radikale venstre gik ind for befolkningskommissionens forslag om moderskabsydelse, og fremhævede, at det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp bl. a. som formand for Dansk Kvinde-samfund havde været en af de ivrigste forkæmpere herfor.

Jeg havde på det tidspunkt fremsat lovforslaget her på rigsdagen, men den daværende venstre-regering sørgede for, at lovforslaget ikke kom til første behandling, og jeg kendte derfor ikke dengang det ærede